

Rak pręgowaty

Faxonius limosus

OPIS Skorupiak z rzędu Dziesięcionogów, rodziny Cambaridae, średniej wielkości gatunek raka osiągający maksymalną długość ciała nie przekraczająca 12 cm. Przeciętnie jednak zwykle długość ciała mierzona od końcówki głowy (rostrum) do krawędzi „ogona” (telsonu) u

osobników tego gatunku waha się w granicach 9 - 10 cm. Najpospolitszy i najliczniejszy gatunek raka z występujących w wodach Polski. Ubarwienie wierzchniej strony ciała zmienne od ciemnobrązowego przez oliwkowo-zielone do jasno beżowego. Na segmentach odwłoka (ogona) szereg poprzecznych plam (pręg) o barwie wiśniowo-brązowej. Cechami charakterystycznymi umożliwiającymi rozpoznanie gatunku oprócz wyżej wspomnianych pręg na odwłoku jest jasno szare do ciemno beżowego ubarwienie spodniej strony szczypiec. Dodatkowo końcówki szczypiec mają czarne końcówki z pomarańczowym szczytem. Wyróżniającą cechą budowy występującą wyłącznie u tego gatunku są drobne ostre kolce wygięte ku przodowi po bokach części głowowej. Stąd angielska nazwa gatunku: rak kolczasto-policzkowy.

BEHAVIOR Jak wszystkie gatunki raków nocnej aktywności, jednakże stosunkowo często można go zaobserwować w porze dziennej. Większość dnia spędza w ukryciu, za które służą mu różne przedmioty zalegające na dnie (gałęzie, konary, korzenie, kamienie). Często korzysta z kryjówek które stworzył mu człowiek lokujący śmieci w wodzie typu: słoiki, puszki, opony. Wszystkożerny z preferencją wobec pokarmu pochodzenia roślinnego. Raczej ciepłolubny dla tego preferuje wody stojące przebywając na niewielkich głębokościach (do ok. 4 m).

POCHODZENIE Naturalny obszar występowania gatunku to wody śródlądowe północno wschodniej części Stanów Zjednoczonych i południowo wschodniej Kanady. W latach 90 XIX wieku 100 osobników tego gatunku zostało wprowadzonych przez niemieckiego hodowcę do małego stawu hodowlanego w miejscowości Barnówek koło Dębna (woj. zachodniopomorskie). Na przestrzeni ostatnich stu lat stał się najpospolitszym gatunkiem raka w Europie środkowej w tym w Polsce. Mało wymagający względem jakości środowiska, spotykany we wszelkiego typu wodach śródlądowych w tym także tych silnie zeutrofizowanych i zanieczyszczonych. Nie posiada właściwości bioindykacyjnych wskazujących na „czystość środowiska wodnego” jego występowania!

OBCY GATUNEK INWAZYJNY

Gatunek śmiertelnie niebezpieczny dla rodzimych gatunków raków (szczególnie raka szlachetnego). W przypadku współwystępowania w tym samym akwenie, jeśli nawet nie przenosi śmiertelnej dla rodzimych raków choroby zwanej „dżumą raczą” to wypiera je z siedliska drogą konkurencji. Decydują o tym przewaga takich cech jak : szybko osiągnięta dojrzałość rozrodcza, zdecydowanie wyższa płodność i krótszy okres inkubacji jaj czy szybsze tempo wzrostu. Raki pręgowate stosunkowo często łowione są przez wędkarzy podczas połowów gruntowych z przynętą zwierzęcą. Używanie raka pręgowatego jako przynęty na okonia, lina i węgorza wiąże się z realnym niebezpieczeństwem propagacji tego gatunku w naszych wodach.

Dlatego zgodnie z obowiązującymi przepisami złowionego raka pręgowatego nie wolno wypuszczać z powrotem do naturalnego siedliska. Tak samo wykorzystując raka pręgowatego jako przynętę musimy dysponować osobnikami złowionymi w wodzie w której się wędkuje.